

Czwartek, 13 września 2018 r.

P8_TA(2018)0345

Mjanma/Birma, w szczególności sprawa dziennikarzy Wa Lone i Kyaw Soe Oo

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Mjanmy/Birmy, w szczególności w sprawie dziennikarzy Wa Lone i Kyaw Soe Oo (2018/2841(RSP))

(2019/C 433/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Mjanmy/Birmy i w sprawie sytuacji Rohingjów, w szczególności rezolucje z dnia 14 czerwca 2018 r.⁽¹⁾, 14 grudnia 2017 r. ⁽²⁾, 14 września 2017 r. ⁽³⁾, 7 lipca 2016 r. ⁽⁴⁾ i 15 grudnia 2016 r. ⁽⁵⁾,
- uwzględniając oświadczenia rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 3 września 2018 r. w sprawie skazania Wa Lone i Kaw Soe Oo w Mjanmie/Birmie oraz z dnia 9 lipca 2018 r. w sprawie prześladowania dwóch dziennikarzy agencji Reuters w Mjanmie/Birmie,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 16 października 2017 r. oraz z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie Mjanmy/Birmy,
- uwzględniając decyzje Rady (WPZiB) 2018/655 z dnia 26 kwietnia 2018 r. ⁽⁶⁾ i (WPZiB) 2018/900 z dnia 25 czerwca 2018 r. ⁽⁷⁾ nakładające kolejne środki ograniczające na Mjanmę/Birmę, wzmacniające unijne embargo na broń oraz ukierunkowane na funkcjonariuszy armii i policji granicznej Mjanmy/Birmy,
- uwzględniając sprawozdanie z dnia 24 sierpnia 2018 r. sporządzone przez niezależną międzynarodową misję wyjaśniającą ds. Mjanmy/Birmy ustanowioną przez Radę Praw Człowieka ONZ, które zostanie przedstawione podczas 39. sesji Rady Praw Człowieka ONZ w dniach 10–28 września 2018 r.,
- uwzględniając oświadczenie wysokiej komisarz ONZ ds. praw człowieka Michelle Bachelet z dnia 3 września 2018 r.,
- uwzględniając sprawozdanie końcowe i zalecenia komisji doradczej ds. stanu Arakan działającej pod przewodnictwem Kofiego Annana,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
- uwzględniając międzynarodowe prawo humanitarne, konwencje genewskie i protokoły do nich oraz Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK),
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka (PDPC) z 1948 r.,
- uwzględniając Kartę Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN),
- uwzględniając sprawozdanie sekretarza generalnego Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie przemocy seksualnej związanej z konfliktami,
- uwzględniając decyzję I Izby Przygotowawczej MTK z dnia 6 września 2018 r.,
- uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0261.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0500.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0351.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 101 z 16.3.2018, s. 134.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 112.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 108 z 27.4.2018, s. 29.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 160 I z 25.6.2018, s. 9.

Czwartek, 13 września 2018 r.

- A. mając na uwadze, że w dniu 12 grudnia 2017 r. dwóch dziennikarzy, Wa Lone i Kyaw Soe Oo, zostało arbitralnie aresztowanych i uwięzionych pod zarzutem przekazywania informacji o poważnych naruszeniach praw człowieka popełnionych przez Tatmadaw (siły zbrojne Mjanmy/Birmy) w stanie Arakan;
- B. mając na uwadze, że dziennikarzom Wa Lone i Kyaw Soe Oo postawiono następnie zarzuty na podstawie ustaw o tajemnicy urzędowej z 1923 r.; mając na uwadze, że 3 września 2018 r. sąd w Mjanmie/Birmie skazał ich na siedem lat pozbawienia wolności; mając na uwadze, że ta precedensowa sprawa stanowi kolejne naruszenie wolności słowa, demokracji i praworządności w Mjanmie/Birmie;
- C. mając na uwadze, że dyplomaci Unii Europejskiej i państw członkowskich UE byli wśród licznych obserwatorów międzynarodowych obecnych na każdej rozprawie sądowej od aresztowania dziennikarzy w dniu 12 grudnia 2017 r. i stale poruszali tę kwestię w rozmowach z rządem Mjanmy/Birmy;
- D. mając na uwadze, że działacze społeczeństwa obywatelskiego, w tym dziennikarze, prawnicy i obrońcy praw człowieka, którzy wyrażają się krytycznie o władzach Mjanmy/Birmy, w szczególności Tatmadaw i innych siłach bezpieczeństwa tego kraju i o czynach popełnionych przez nie w stanie Arakan, są według doniesień arbitralnie aresztowani, więzieni lub nękanie; mając na uwadze, że wojsko i rząd ściśle kontrolują relacje mediów dotyczące przemocy w stanie Arakan;
- E. mając na uwadze, że Wai Nu, obrończyni praw człowieka działająca na rzecz Rohingjów, którą więziono od 18. do 25. roku życia, pozostaje jedną spośród wielu działaczy będących celem ataków ze strony władz Mjanmy/Birmy;
- F. mając na uwadze, że Aung Ko Htwe, w dzieciństwie wcielony do wojska, odbywa karę 2,5 roku pozbawienia wolności w związku z wywiadem, którego udzielił mediom na temat swoich przeżyć w armii Mjanmy/Birmy; mając na uwadze, że skazano go na podstawie art. 505 lit. b) kodeksu karnego Mjanmy/Birmy, który to niejasny przepis często jest wykorzystywany do ograniczania wolności słowa;
- G. mając na uwadze, że według doniesień od 2016 r. aresztowano i uwięziono dziesiątki dziennikarzy; mając na uwadze, że władze Mjanmy/Birmy wykorzystują szereg represyjnych aktów prawnych, w tym ustawę o tajemnicy urzędowej, aby aresztować, przetrzymywać, uciszać lub nękać działaczy społeczeństwa obywatelskiego, dziennikarzy, prawników i obrońców praw człowieka, którzy wyrażają się krytycznie o rządzie lub siłach bezpieczeństwa tego kraju; mając na uwadze, że w rankingach wolności prasy z 2017 r. opracowanych przez organizację Freedom House Mjanma/Birma plasuje się na 159. miejscu spośród 198 państw;
- H. mając na uwadze, że w sprawozdaniu z dnia 24 sierpnia 2018 r. sporządzonym przez działającą z upoważnienia ONZ niezależną międzynarodową misję wyjaśniającą ds. Mjanmy/Birmy (IIFMM) stwierdzono, że najpoważniejsze naruszenia praw człowieka i najcięższe zbrodnie podlegające prawu międzynarodowemu, w tym ludobójstwo, zbrodnie przeciw ludzkości i zbrodnie wojenne, zostały popełnione w stanach Arakan, Kaczin i Szan przez Tatmadaw, siły policyjne Mjanmy/Birmy, NaSaKa (wcześniej sztab kontroli imigracji w strefie granicznej), policję graniczną Mjanmy/Birmy oraz niepaństwowe grupy zbrojne; mając na uwadze, że w sprawozdaniu tym poinformowano też, że Armia Wyzwolenia Rohingjów z Arakanu przeprowadziła skoordynowane ataki na bazę wojskową i niektóre posterunki sił bezpieczeństwa na terenie całego stanu Arakan, aby zwiększyć presję na społeczności Rohingjów; mając na uwadze, że w sprawozdaniu wezwano do przeprowadzenia śledztwa w sprawie wysokich rangą dowódców wojskowych w Mjanmie/Birmie i osób odpowiedzialnych za akty okrucieństwa wobec Rohingjów oraz do ich ścigania na szczeblu międzynarodowym; mając na uwadze, że Mjanma/Birma neguje wspomniane ustalenia;
- I. mając na uwadze, że w sprawozdaniu stwierdzono, że radca stanu Mjanmy/Birmy, laureatka Pokojowej Nagrody Nobla i Nagrody Sacharowa Aung San Suu Kyi nie wykorzystwała swojej pozycji faktycznego szefa rządu ani swojego autorytetu moralnego, aby przerwać rozwój wydarzeń w stanie Arakan albo mu zapobiec; mając na uwadze, że władze cywilne przyczyniły się do popełnienia aktów okrucieństwa przez swoje czyny i zaniechania, szczególnie rozpowszechnianie fałszywych narracji, negowanie przestępstw Tatmadaw, blokowanie niezależnych śledztw oraz nadzorowanie niszczenia dowodów;
- J. mając na uwadze, że w dniu 8 września 2018 r. MTK potwierdził, że może sprawować jurysdykcję w sprawie domniemanego wydalenia Rohingjów z Mjanmy/Birmy do Bangladeszu;
- K. mając na uwadze, że platformy mediów społecznościowych są w Mjanmie/Birmie wykorzystywane do prowadzenia oszczerczych kampanii i do szerzenia teorii spiskowych wymierzonych w Rohingjów i muzułmanów w tym kraju;

Czwartek, 13 września 2018 r.

- L. mając na uwadze, że Rohingjowie stanowią największą grupę muzułmanów w Mjanmie/Birmie, a większość z nich żyje w stanie Arakan; mając na uwadze, że według ostrożnych szacunków śmierć poniosło 10 000 ludzi; mając na uwadze, że od sierpnia 2017 r. ponad 7 000 000 Rohingjów ze względów bezpieczeństwa uciekło do Bangladeszu, z czego około 5 000 000 to dzieci, przy czym wiele z nich uchodziło samotnie po tym, jak oddzielono je od rodzin lub ich rodzice zostali zabici;
1. stanowczo potępia arbitralne aresztowanie i skazanie dziennikarzy Wa Lone i Kyaw Soe Oo za informowanie o sytuacji w stanie Arakan; wzywa władze Mjanmy/Birmy, żeby niezwłocznie i bezwarunkowo uwolniły tych dziennikarzy oraz by wycofały wszystkie zarzuty skierowane przeciwko nim i wszystkim osobom arbitralnie zatrzymanym, w tym więźniom politycznym, obrońcom praw człowieka, dziennikarzom i pracownikom mediów, którzy są ścigani za to, że po prostu korzystali z przysługujących im praw i wolności;
 2. potępia wszelkie akty zastraszania, nękania lub ograniczania wolności wypowiedzi, zwłaszcza przez wojsko i siły bezpieczeństwa Mjanmy/Birmy; podkreśla, że wolność mediów i krytyczne dziennikarstwo to podstawowe filary demokracji, które wspierają dobre rządy, przejrzystość i odpowiedzialność, oraz wzywa władze Mjanmy/Birmy, by zapewniły dziennikarzom i pracownikom mediów odpowiednie warunki do wykonywania pracy bez obawy przed zastraszaniem lub nękaniami, nieuzasadnionym aresztowaniem lub ściganiem;
 3. ponownie wzywa rząd Mjanmy/Birmy, by uchylił decyzję o zaprzestaniu współpracy ze specjalnym sprawozdawcą ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie/Birmie oraz by przyznał krajowym i międzynarodowym organizacjom medialnym, obrońcom praw człowieka, niezależnym obserwatorom i organizacjom humanitarnym, w szczególności specjalnemu sprawozdawcy ONZ, pełny i nieograniczony dostęp do stanu Arakan oraz by zapewnił bezpieczeństwo i ochronę pracowników mediów;
 4. wyraża głębokie zaniepokojenie nadużywaniem represyjnych przepisów prawa ograniczających wolność słowa; wzywa władze Mjanmy/Birmy do uchylecia, przeglądu lub zmiany wszystkich ustaw, w tym ustawy z 1923 r. o tajemnicy urzędowej, które nie są zgodne ze standardami międzynarodowymi oraz kryminalizują i naruszają prawo do wolności wypowiedzi, pokojowych zgromadzeń i zrzeszeń; wzywa rząd Mjanmy/Birmy do zapewnienia zgodności całego ustawodawstwa z międzynarodowymi standardami i zobowiązaniami;
 5. stanowczo potępia powszechne i systematyczne ataki na Rohingjów popełniane w stanie Arakan przez Tatmadaw i inne siły bezpieczeństwa Mjanmy/Birmy, przy czym według IIFFMM ataki te są równoznaczne z ludobójstwem, zbrodniami przeciwko ludzkości i zbrodniami wojennymi, czyli najpoważniejszymi naruszeniami praw człowieka; jest głęboko zaniepokojony rosnącą powagą i skalą naruszeń praw człowieka, których dopuszcza się rząd Mjanmy/Birmy;
 6. ponawia swoje stałe poparcie dla Rohingjów; ponownie wzywa rząd Mjanmy/Birmy i siły bezpieczeństwa do natychmiastowego położenia kresu trwającym naruszeniom, zabójstwom, niszczeniu mienia i przemocy seksualnej wobec Rohingjów i mniejszości etnicznych w północnej części Mjanmy/Birmy oraz do zapewnienia bezpieczeństwa i praworządności w Mjanmie/Birmie, zwłaszcza w stanie Arakan, Kaczin i Szan; przypomina władzom Mjanmy/Birmy o ich międzynarodowych zobowiązaniach w zakresie wykrywania naruszeń i ścigania sprawców; apeluje do rządu Mjanmy/Birmy i do rady stanu Aung San Suu Kyi o jednoznaczne potępienia wszelkiego nawoływania do nienawiści oraz o zwalczanie dyskryminacji społecznej i wrogości wobec Rohingjów i innych mniejszości;
 7. przyjmuje do wiadomości ustalenia IIFFMM oraz popiera jej zalecenia; z zadowoleniem przyjmuje niedawne orzeczenie, zgodnie z którym MTK może sprawować jurysdykcję w sprawie zarzucanego wydalenia Rohingjów z Mjanmy/Birmy do Bangladeszu; uznaje jednak, że Rada Bezpieczeństwa ONZ nadal powinna złożyć w MTK wniosek o przeprowadzenie dochodzenia w sprawie pełnego zakresu naruszeń praw człowieka; wzywa głównego prokuratora MTK do wszczęcia wstępnego śledztwa w tej sprawie; wzywa Radę Bezpieczeństwa ONZ do niezwłocznego wniesienia sprawy sytuacji w Mjanmie/Birmie do MTK; popiera apele IIFFMM i parlamentarzystów ASEAN ds. praw człowieka (APHR) o przeprowadzenie śledztw i ściganie generałów wojskowych odpowiedzialnych za naruszenia;
 8. wzywa ESDZ i państwa członkowskie, aby na forach wielostronnych dążyły do rozliczenia sprawców przestępstw w Mjanmie/Birmie; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by objęły przewodnią rolę w Radzie Bezpieczeństwa ONZ w odniesieniu do postulowanego wniesienia sprawy do MTK, a także by objęły przewodnią rolę w tej sprawie w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ i na zbliżającej się 39. sesji Rady Praw Człowieka ONZ, a także by nasiliły starania zmierzające do pilnego ustanowienia międzynarodowego, bezstronnego i niezależnego mechanizmu odpowiedzialności w celu wsparcia śledztw w sprawie zarzutów popełnienia aktów okrucieństwa i ścigania ich sprawców;

Czwartek, 13 września 2018 r.

9. wzywa ponownie Radę Bezpieczeństwa ONZ do nałożenia na Mjanmę/Birmę całkowitego i kompleksowego embarga na broń, zawieszającego wszystkie bezpośrednie i pośrednie dostawy, sprzedaż lub transfer – w tym tranzyt i przeładunek – wszelkich rodzajów broni, amunicji oraz innego sprzętu wojskowego i sprzętu służącego do ochrony, a także organizowanie szkoleń lub udzielanie innego rodzaju wsparcia wojskowego lub w dziedzinie bezpieczeństwa; wzywa Radę Bezpieczeństwa ONZ, by przyjęła ukierunkowane, indywidualne sankcje, w tym zakaz podróżowania i zamrożenie aktywów, wobec tych, którzy okazują się odpowiedzialni za poważne przestępstwa w świetle prawa międzynarodowego;
 10. wzywa Komisję, aby rozważyła przeprowadzenie śledztwa w ramach mechanizmów przewidzianych w porozumieniu „wszystko oprócz broni”, żeby dokonać przeglądu preferencji handlowych, z jakich korzysta Mjanma/Birma;
 11. wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Radę w dniu 26 kwietnia 2018 r. ram prawnych dla środków ograniczających wymierzonych przeciwko urzędnikom odpowiedzialnym za poważne naruszenia praw człowieka i wzmacniających unijne embargo na broń oraz pierwszego wykazu sankcji ustanowionego w dniu 25 czerwca 2018 r.; wzywa Radę, by na funkcjonariuszy państwowych Mjanmy/Birmy, których IFFFMM uznała za winnych aktów okrucieństwa, nałożyła zakaz podróżowania i ukierunkowane indywidualne sankcje oraz by zamroziła ich aktywa;
 12. przypomina, że tysiące Rohingjów, wśród nich wiele dzieci, zostało wewnątrznie przesiedlonych i pilnie potrzebują pomocy humanitarnej i ochrony; wzywa do natychmiastowego, nieograniczonego i nieskrępowanego dostępu do pomocy humanitarnej na terenie całego kraju; domaga się, by rząd Mjanmy/Birmy zagwarantował bezpieczny, dobrowolny i godny powrót – pod pełnym nadzorem ze strony ONZ – tym, którzy chcą wrócić do ojczyzny;
 13. wzywa UE, jej państwa członkowskie i wspólnotę międzynarodową, by sprostaly zapotrzebowaniu na zwiększoną i długoterminową pomoc humanitarną dla Rohingjów w Bangladeszu i dla społeczności, które ich przyjmują;
 14. przypomina, że gwałty i przemoc seksualna są ciągłą cechą ataków na ludność cywilną w stanach Kaczin, Arakan i Szan; wzywa UE, w szczególności Dyрекcję Generalną Komisji ds. Prowadzonych przez UE Operacji Ochrony Ludności i Pomocy Humanitarnej (ECHO) oraz państwa członkowskie UE, by zapewniły poprawę ochrony dziewcząt i kobiet należących do mniejszości Rohingjów przed przemocą uwarunkowaną płcią;
 15. przypomina o potrzebie zapewnienia pomocy medycznej i psychologicznej w obozach dla uchodźców, w szczególności pomocy dostosowanej do potrzeb grup znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym kobiet i dzieci; wzywa do zapewnienia w większym zakresie usług wsparcia dla ofiar gwałtów i napaści na tle seksualnym;
 16. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i parlamentowi Mjanmy/Birmy, radcy stanu Aung San Suu Kyi, rządowi i parlamentowi Bangladeszu, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich UE, Sekretarzowi Generalnemu ASEAN, Międzyrządowej Komisji ds. Praw Człowieka ASEAN, specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Mjanmie/Birmie, Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Uchodźców oraz Radzie Praw Człowieka ONZ.
-